

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

และ

ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ตำบลลาดบัวขาว อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

คำนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราชการ ๒๕๖๐ มาตรา ๕๗ รัฐต้อง (๑) อนุรักษ์ฟื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและ ของชาติ และจัดให้มีพื้นที่สาธารณะสำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย

ภูมิปัญญาไทยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ช่วยสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่นมั่นคงสร้างความภาคภูมิใจ และศักดิ์ศรีเกียรติภูมิ แก่คนไทยสามารถปรับประยุกต์หลักธรรมคำสอนทางศาสนาใช้กับชีวิตได้อย่างเหมาะสม สร้างความสมดุลระหว่างคนกับสังคม และธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน ช่วยเปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิถีชีวิตของคนไทยให้ เหมาะสมได้ตามยุคสมัยที่เปลี่ยนไป

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาว ได้เล็งเห็น ความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงได้จัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น เพื่อให้ข้อมูล ด้านศาสนา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่นเพื่อสืบสานและอนุรักษ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าฐานข้อมูลภูมิปัญญา ท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน เล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนในการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือปราชญ์ท้องถิ่น ต่อไป

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ แนวคิดเกี่ยวกับฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	๑
บทที่ ๒ ฐานข้อมูลด้านศาสนา	๖
บทที่ ๓ ประเพณีท้องถิ่น	๘
บทที่ ๔ ปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น	๑๒

บทที่ ๑

แนวคิดเกี่ยวกับฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑.๑ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน
๒. เพื่อให้รับการถ่ายทอดตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตนเอง อันนำไปสู่การอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญานั้น ๆ ต่อไป

๑.๒ ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นคำที่มีความหมาย เช่นเดียวกับคำว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย เป็นองค์ความรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นซึ่งได้รับการถ่ายทอดจากผู้รู้หรือผู้มีประสบการณ์ ซึ่งเรียกว่า ปราชญ์ชาวบ้านหรือปราชญ์ท้องถิ่น ซึ่งมีผู้ให้คำจำกัดความของภูมิปัญญาท้องถิ่นในลักษณะต่างๆ กัน ดังนี้

ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ ให้ความหมายภูมิปัญญาไว้ว่า หมายถึง พื้นความรู้ความสามารถ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้อธิบายความหมายของภูมิปัญญา ดังนี้ “ภูมิปัญญาหมายถึง องค์ความรู้ ความสามารถและทักษะของคนไทยอันเกิดจากการสั่งสมประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้ เลือกรองร ประยุกต์ พัฒนา และถ่ายทอดสืบต่อกันมา เพื่อใช้แก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตของคนไทยให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและเหมาะสมกับยุคสมัย”

กระทรวงศึกษาธิการได้อธิบายความหมายของภูมิปัญญาไว้ว่า “ภูมิปัญญา หมายถึง ความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ในชีวิตของคนเราที่ผ่านกระบวนการศึกษา สังเกตคิดวิเคราะห์จนเกิดปัญญา และตกผลึกมาเป็นองค์ความรู้ที่ประกอบกันขึ้นมาจากความรู้เฉพาะหลายๆ เรื่อง ความรู้ดังกล่าวไม่ได้แยกย่อยออกมาเป็นศาสตร์เฉพาะสาขาวิชาต่างๆ อาจกล่าวได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดเป็นพื้นฐานขององค์ความรู้สมัยใหม่ที่จะช่วยในการเรียนรู้ การแก้ปัญหา การจัดการ และการปรับตัวในการดำเนินชีวิตของคนเรา ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นความรู้ที่มีอยู่ทั่วไปในสังคม ชุมชนและในตัวของผู้รู้เอง หากมีการสืบค้นหาเพื่อศึกษา และนำมาใช้ก็จะเป็นที่รู้จักกันเกิดการยอมรับ ถ่ายทอด และพัฒนาไปสู่คนรุ่นใหม่ตามยุคตามสมัยได้”

สารานุกรมไทย สำหรับเยาวชน ฉบับกาญจนาภิเษก (เล่มที่ ๒๓) ให้ความไว้ว่า “ภูมิปัญญาไทย” (Thai Wisdom) หมายถึง ความรู้ ความสามารถ วิธีการ ผลงานที่ค้นคว้ารวบรวมและจัดเก็บเป็นความรู้โดยการถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งมาสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง จนเกิดเป็นผลผลิตที่ดีงาม มีคุณค่า มีประโยชน์ สามารถนำมาแก้ไขปัญหาลและพัฒนาชีวิตได้

สามารถ จันทรสุรีย์ (๒๕๓๖) กล่าวว่าภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดได้เองที่นำมาใช้ในการแก้ไขปัญหา เป็นสติปัญญา เป็นองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้านทั้งกว้างทั้งลึกที่ชาวบ้านสามารถคิดเองทำเองโดยอาศัยศักยภาพที่มีอยู่แก้ปัญหาการดำเนินวิถีชีวิตในท้องถิ่นอย่างสมสมัย

กรมวิชาการ (๒๕๓๘) ให้ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นว่า ความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ในชีวิตของคนเราผ่านกระบวนการศึกษา สังเกต วิเคราะห์ จนเกิดปัญญาและตกผลึกมาเป็นองค์ความรู้ ที่ประกอบกันขึ้นมาจากความรู้เฉพาะหลายเรื่อง ความรู้ดังกล่าวไม่ได้แยกย่อยออกมาให้เห็นเป็นศาสตร์เฉพาะสาขาวิชาต่างๆ อาจกล่าวได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดเป็นพื้นฐานขององค์ความรู้สมัยใหม่ที่จะช่วยในการเรียนรู้การแก้ปัญหการจัดการและการปรับตัวในการดำเนินชีวิตของคนเรา

/รัตนะ...

รัตนะ บัวสนธ (๒๕๓๕) กล่าวว่าภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง กระบวนการของบุคคลที่มีต่อตนเอง ต่อโลกและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะมีรากฐานจากคำสอนทางศาสนา คติจารีต ประเพณี ที่ได้รับการถ่ายทอดสั่งสอนและปฏิบัติสืบเนื่องกันมาปรับปรุงเข้ากับบริบททางสังคมมาเปลี่ยนแปลงแต่ละสมัย ทั้งนี้โดยมีเป้าหมายเพื่อความสุขในส่วนที่เป็นชุมชน และปัจเจกบุคคล

ฉลาดชาย สมิตานนท์ (อ้างอิงในพิสิฐ นาครำไพ, ๒๕๓๗) ให้ความหมายว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ สติปัญญาอันเกิดจากการเรียนรู้สะสมถ่ายทอดประสบการณ์ที่ยาวนานของผู้คนในท้องถิ่นซึ่งได้ทำหน้าที่ชี้แนะว่า การจะใช้ชีวิตอย่างยั่งยืนและถาวรกับธรรมชาติรอบตัวนั้นทำอย่างไรซึ่งในที่สุด ภูมิปัญญาท้องถิ่นอาจถูกยกระดับให้หมายถึงอุดมการณ์ของการใช้ชีวิตที่เรียบง่ายบนพื้นฐานของการไม่เบียดเบียนสรรพสิ่งทั้งหลายทั้งปวงที่มีชีวิต สัตว์ พืช และมนุษย์ด้วยตัวเองตลอดจนสิ่งไม่มีชีวิตรอบข้าง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป.) กล่าวถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยว่าเป็น องค์ความรู้ ความสามารถ และทักษะของคนไทยที่เกิดจากสังสมประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการการเลือกสรร เรียนรู้ปรุงแต่ง และถ่ายทอดสืบต่อกันมา เพื่อใช้แก้ไขปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตของคนไทยให้สอดคล้องกับ สภาพแวดล้อม และเหมาะสมกับยุคสมัย

จากความหมายดังกล่าว อาจสรุปว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึงองค์ความรู้หรือสิ่งที่สั่งสมกันมา ตั้งแต่อดีตซึ่งเป็นประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น ซึ่งได้ผ่านการคิดค้นและปรับปรุง เปลี่ยนแปลง จนได้แนวทางที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพสังคม เป็นที่ยอมรับนับถือจากบุคคลทั่วไป ถือเป็นแบบอย่าง ในการดำรงชีวิตที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมา

๑.๓ ความสำคัญของภูมิปัญญาไทย

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ คนไทยได้สร้างชาติ สร้างความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของบ้านเมือง มีการดำรงชีวิตด้วยความสุขร่มเย็นอยู่ได้จนถึงทุกวันนี้ เพราะได้ใช้ภูมิปัญญาของตนมาตลอด ภูมิปัญญาไทย จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

๑. ช่วยสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง
๒. สร้างความภูมิใจและศักดิ์ศรีเกียรติภูมิแก่คนไทย
๓. สามารถปรับ ประยุกต์หลักธรรมคำสอนทางศาสนาใช้กับชีวิตได้อย่างเหมาะสม
๔. สร้างความสมดุลระหว่างคนกับสังคมและธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน
๕. ช่วยเปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิถีชีวิตของคนไทยให้เหมาะสมได้ตามยุค

ประกอบ มั่นใจ ได้กล่าวถึงความสำคัญของ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ไว้ดังนี้ คือ

๑. ช่วยให้สมาชิกในชุมชน หมู่บ้านดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข
๒. ช่วยสร้างความสมดุลระหว่างคนกับธรรมชาติแวดล้อม
๓. ช่วยให้คนดำรงตนและปรับเปลี่ยนทันต่อความเปลี่ยนแปลงและผลกระทบอันเกิดจากสังคม

ภายนอก

๔. เป็นประโยชน์ต่อการทำงานพัฒนาชนบทของเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อที่จะได้กำหนด ท่าทีการทำงานให้กลมกลืนกับชาวบ้านมากยิ่งขึ้น

๑.๔ ลักษณะของภูมิปัญญาไทย

ลักษณะของภูมิปัญญาไทย มีดังนี้

๑. ภูมิปัญญาไทย เป็นเรื่องใช้ความรู้(Knowledge) ทักษะ(Skill) ความเชื่อ(Belief) และ พฤติกรรม (Behavior)
๒. ภูมิปัญญาไทยแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคนคนกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และคนกับสิ่งเหนือธรรมชาติ
๓. ภูมิปัญญาไทยเป็นองค์รวมหรือกิจกรรมทุกอย่างในชีวิต
๔. ภูมิปัญญาไทยเป็นเรื่องของการแก้ไขปัญหา การจัดการ การปรับตัว การเรียนรู้ เพื่อความอยู่รอดของบุคคล ชุมชน และสังคม
๕. ภูมิปัญญา เป็นแกนหลัก หรือกระบวนทัศน์ในการมองชีวิต เป็นพื้นความรู้ในเรื่องต่างๆ
๖. ภูมิปัญญาไทยมีลักษณะเฉพาะหรือมีเอกลักษณ์ในตัวเอง
๗. ภูมิปัญญาไทยมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อการปรับสมดุลในพัฒนาการทางสังคมตลอดเวลา

๑.๕ การกำหนดขอบข่ายของภูมิปัญญาไทย

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรมได้กำหนดขอบข่ายของภูมิปัญญาไทยไว้ ๕ ด้าน ดังนี้

๑. ภูมิปัญญาด้านเกษตรกรรม หมายถึง การผสมผสานการเกษตรและเทคโนโลยีโดยพัฒนาบนพื้นฐานค่าดั้งเดิม รวมทั้งความสามารถในการแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. ภูมิปัญญาด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง การอนุรักษ์ธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม การถ่ายทอดความรู้ดั้งเดิม เพื่อการการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
๓. ภูมิปัญญาด้านการจัดการสวัสดิการและธุรกิจชุมชน หมายถึง การใช้คุณธรรมและจริยธรรมในด้านการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม
๔. ภูมิปัญญาด้านการรักษาโรคและการป้องกัน หมายถึง การสืบทอดความรู้ดั้งเดิม และการประยุกต์ใช้ความเชื่อท้องถิ่น เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองด้านสุขภาพอนามัย
๕. ภูมิปัญญาด้านการผลิตและการบริโภค หมายถึง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการแปรรูปและการผลิตเพื่อการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัดและเป็นธรรม อันเป็นกระบวนการให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจ

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อดำเนินการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment: LPA) ดังนี้

๑. ด้านเกษตรกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการกสิกรรม/การปศุสัตว์/การประมง/การป่าไม้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน, เกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น
๒. ด้านหัตถกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย
๓. ด้านอุตสาหกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักรเป็นองค์ประกอบ

/๔. ด้านการแพทย์ไทย...

๔. ด้านการแพทย์ไทย คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เช่น การหัตถเวชกรรมไทย, การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค เป็นต้น

๕. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และจากการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น การบวชป่า, การสืบชะตาแม่น้ำ, การทำแนวปะการังเทียม, การอนุรักษ์ ป่าชายเลน เป็นต้น

๖. ด้านศิลปกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม, ประติมากรรม, นาฏศิลป์, ดนตรี, ทัศนศิลป์, คีตศิลป์, การละเล่นพื้นบ้านและการนันทนาการ

๗. ด้านภาษาและวรรณกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาทั้งภาษาพูดและ ภาษาเขียน

๘. ด้านอื่นๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น

๑.๖ ประเภทของภูมิปัญญาไทย

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการแบ่งสาขาหรือประเภทของภูมิปัญญา ท้องถิ่น ไว้ ๑๑ สาขา ดังนี้

๑. สาขาเกษตรกรรม
๒. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม
๓. สาขาแพทย์แผนไทย
๔. สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕. สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน
๖. สาขาสวัสดิการ
๗. สาขาศิลปกรรม
๘. สาขาการจัดการองค์กร
๙. สาขาภาษาและวรรณกรรม
๑๐. สาขาศาสนาและประเพณี
๑๑. สาขาการศึกษา

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม แบ่งประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น ไว้ ๗ สาขา ดังนี้

๑. ภูมิปัญญาด้านการเกษตร
๒. ภูมิปัญญาด้านเศรษฐกิจ
๓. ภูมิปัญญาด้านศาสนาคุณธรรมจริยธรรมค่านิยมความเชื่อ
๔. ภูมิปัญญาด้านการจัดการทรัพยากรและการพัฒนาหมู่บ้าน
๕. ภูมิปัญญาด้านศิลปะ
๖. ภูมิปัญญาด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม
๗. ภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรม

สารานุกรมไทย สำหรับเยาวชน ฉบับกาญจนาภิเษก (เล่มที่ ๒๓) จัดแบ่งสาขาภูมิปัญญาไทย ออกเป็น ๑๐ สาขา ดังนี้

๑. สาขาเกษตรกรรม หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ทักษะและเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยีโดยการพัฒนาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งตนเองในภาวะการณ์ต่างๆ ได้

๒. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม หมายถึง การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูป ผลิตผลเพื่อชะลอการนำเข้าตลาด เพื่อแก้ปัญหาด้านการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรม อันเป็นกระบวนการที่ทำในชุมชนท้องถิ่น

๓. สาขาการแพทย์แผนไทย หมายถึง ความสามารถในการจัดการป้องกัน และรักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพ และอนามัยได้

๔. สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕. สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการด้านการสะสมและบริหารกองทุน และธุรกิจชุมชน ทั้งที่เป็นเงินตรา และโภคทรัพย์ เพื่อส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน

๖. สาขาสวัสดิการ หมายถึง ความสามารถในการจัดสวัสดิการในการประกันคุณภาพชีวิตของคนให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

๗. สาขาศิลปกรรม หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่าง ๆ

๘. สาขาการจัดการองค์กร หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการดำเนินงานขององค์กรชุมชนต่างๆ ให้สามารถพัฒนาและบริหารองค์กรของตนเองได้ ตามบทบาทและหน้าที่ขององค์กร

๙. สาขาภาษาและวรรณกรรม หมายถึง ความสามารถผลิตผลงานเกี่ยวกับด้านภาษา ทั้งภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทย และการใช้ภาษา ตลอดทั้งด้านวรรณกรรมทุกประเภท

๑๐. ศาสนาและประเพณี หมายถึง ความสามารถประยุกต์และปรับใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนาความเชื่อ และประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติ ให้บังเกิดผลดีต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม

บทที่ ๒

ฐานข้อมูลด้านศาสนา

วัดในเขตพื้นที่ตำบลลาดบัวขาว อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี มีจำนวน ๒ วัด ได้แก่

๑. วัดลาดบัวขาว หมู่ที่ ๔ ตำบลลาดบัวขาว อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี มีรูปปั้นขนาดใหญ่ “ท้าวเวสสุวรรณ” สูงประมาณ ๑๐ เมตร รูปปั้นท้าวเวสสุวรรณ ถูกประดิษฐานอยู่บริเวณใต้ต้นไม้หน้าวัด มีขนาดไม่ใหญ่มาก และพระพักตร์มีลักษณะดุร้าย เป็นที่เกรงขาม ต่อมาในปี ๒๕๑๐ พระครูวิจิตร สารคุณ(หลวงพ่อสุนทร) อดีตเจ้าอาวาสวัดลาดบัวขาว

พระเกจิอาจารย์ชื่อดังแห่งลุ่มแม่กลอง พระผู้สร้างตำนานเหรียญหมูขวาง ได้ดำริสร้างองค์ท้าวเวสสุวรรณ ขึ้นใหม่ โดยได้สร้างครอบองค์เดิม ขนาดความสูงประมาณ ๑๐ เมตร เพื่อปกป้องคุ้มครองชาวตำบลลาดบัวขาว สร้างแล้วเสร็จในปี ๒๕๑๒ และได้ทำการบูรณะใหม่ เมื่อปี ๒๕๖๐ ซึ่งถือได้ว่ารูปปั้นท้าวเวสสุวรรณ องค์ที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัดราชบุรี และมีความเก่าแก่กว่า ๕๐ ปี

วัดลาดบัวขาวจัดตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๐ เดิมชื่อ วัดท่าวัว เนื่องจากบริเวณที่สร้างวัดติดกับท่าน้ำชาวบ้านมักนำฝูงวัวลงอาบน้ำอยู่เป็นประจำ ต่อมา พ.ศ. ๒๔๘๙ สมัยพระครูวิจิตรสารคุณ เจ้าอาวาสได้เปลี่ยนชื่อวัดตามตำบลเป็น "วัดลาดบัวขาว" ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๘

๒. วัดรางวาลย์ หมู่ที่ ๗ ตำบลลาดบัวขาว อุโบสถวัดรางวาลย์ สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๙ หน้าบันพระอุโบสถเป็นสถาปัตยกรรมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น แต่เดิมได้สร้างครอบอุโบสถหลังเก่าไว้ ปัจจุบันบูรณะใหม่แล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๗ หน้าบันเป็นการจำหลักลายบนแผ่นไม้สักเป็นลายกนกก้านขด ลงรักปิดทอง ประดับกระจกสี ฝีมือช่างท้องถิ่น ในเศมารอบพระอุโบสถทำด้วยหินปูนแกะสลัก

ลำดับเจ้าอาวาส

วัดรางวาลย์ มีเจ้าอาวาสมาจากรูปไม่อาจทราบได้ เท่าที่สอบถามสืบค้น มี ๖ รูป คือ

๑. หลวงพ่อโชน
๒. หลวงพ่อวัตร
๓. หลวงพ่อพรหม
๔. หลวงพ่อสิน พุทธสโร
๕. หลวงพ่อหนูน
๖. พระครูพิบูลธรรมโกศล(ฉลาด อดิพโล คนบุญ) พ.ศ. ๒๕๑๙ - พ.ศ. ๒๕๕๕
๗. พระครูสุนทรจรรณคุณ พ.ศ. ๒๕๕๖ - ปัจจุบัน

บทที่ ๓ ประเพณีท้องถิ่น

กิจกรรมการจัดงานวันสำคัญและประเพณีท้องถิ่น ในพื้นที่ตำบลลาดบัวขาว มีดังนี้

๑. ประเพณีการแข่งขันเรือยาว เป็นประเพณีที่มีมาอย่างยาวนาน และเป็นประเพณีหน้าน้ำที่มีการละเล่นของคนไทย ซึ่งมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทยที่อาศัยอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำ ซึ่งในช่วงหลังจากวันออกพรรษา จะเป็นช่วงเวลาที่ชาวบ้านว่างเว้นจากการทำเกษตรกรรม หรือการทำไร่ ทำนา ในอดีตกาลถือเป็นโอกาสที่หนุ่มสาวจะได้พบปะเกี้ยวพาราสีกัน หนุ่มฝีพายก็จะได้แสดงความสามารถความสามัคคีในการพายเรือ และมักจะมีการเล่นเพลงเรือ สักวาโต้ตอบกันระหว่างหนุ่มสาวหลังจากการแข่งขันเรือยาว และในพื้นที่ตำบลลาดบัวขาวนั้น เป็นพื้นที่เกษตรกรรมที่อยู่ติดลุ่มแม่น้ำแม่กลอง นับว่าเป็นความโชคดีของชาวบ้านที่สามารถใช้น้ำจากแม่น้ำมาใช้ประโยชน์ในการเกษตร รวมถึงการอุปโภคบริโภคด้วย ประวัติความเป็นมาของเรือยาวของวัดรางวาลย์นั้น เกิดมาจากร่วมมือร่วมใจของชาวบ้านตำบลลาดบัวขาวและวัดรางวาลย์ ที่มีความสนใจในการสร้างเรือ และการแข่งขันเรือยาว รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคนิควิธีการในการสร้างเรือให้มีความสวยงาม และสามารถเคลื่อนที่ได้อย่างรวดเร็ว ด้วยภูมิปัญญาของชาวบ้านจึงทำให้ตำบลลาดบัวขาวมีการจัดประเพณีการแข่งขันควบคู่กับงานบุญวันออกพรรษาในทุกๆ ปี ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ประเพณีแข่งขันเรือยาวของตำบลลาดบัวขาวนั้น จะจัดในช่วงหลังจากวันออกพรรษาแล้ว รวมถึงการส่งทีมเรือยาวไปแข่งขันในพื้นที่ข้างเคียง ด้วยความสามารถของฝีพายนั้น จึงทำให้เรือยาวของวัดรางวาลย์ ได้รับชัยชนะในการแข่งขันค่อนข้างบ่อย จนทำให้มีชื่อเสียงโด่งดังในวงการประเพณีการแข่งขันเรือยาว

๒. ประเพณีลอยกระทง เป็นประเพณีที่มีมาอย่างยาวนาน ซึ่งตรงกับวันเพ็ญเดือน ๑๒ ของทุกปี เป็นพิธีของพราหมณ์ และเป็นคติความเชื่อของชาวพุทธ ที่จะประดิษฐ์กระทงที่สร้างขึ้นจากวัสดุธรรมชาติ ยกตัวอย่างเช่น หยวกกล้วย ใบตอง และดอกไม้ธูปเทียน เพื่อนำมาประดิษฐ์กระทงให้เกิดความสวยงาม พร้อมกับ ปักธูป เทียน ดอกไม้ และเครื่องสักการบูชา ก่อนจะทำการลอยกระทงก็จะอธิษฐานเพื่อการขอพรให้สมหวัง และ เป็นการขอมาขอบคุณพระแม่คงคา ที่ได้ใช้ประโยชน์จากน้ำแม่น้ำทั้งด้านอุปโภคบริโภค รวมถึงการใช้ในด้าน เกษตรกรรมอีกด้วย การลอยกระทงนั้นยังถือเป็นการลอยทุกข์โศกโรคภัยสิ่งไม่ดี และถือเป็นการสะเดาะเคราะห์ ให้กับตัวเองอีกด้วย หลังจากการลอยกระทงแล้วก็จะมีการแสดงการเล่นรื่นเริงขึ้น มหรสพต่างๆ ขึ้นอยู่กับท้องถิ่น นั้นๆ ซึ่งในปัจจุบันประชาชนชาวไทยยังคงรักษาวัฒนธรรมประเพณีลอยกระทงนี้กันอยู่ตามความเชื่อของแต่ละ ท้องถิ่น ซึ่งในตำบลลาดบัวขาวก็ยังคงรักษารูปแบบขนบธรรมเนียมประเพณีการลอยกระทงไว้คงอยู่ ทั้งวัด โรงเรียน หน่วยงานภาครัฐภาคเอกชน เด็ก เยาวชน และประชาชนในตำบลลาดบัวขาว ก็ต่างให้ความสนใจกับประเพณีลอยกระทง ด้านวัดก็จะประกอบพิธีทางศาสนา หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็จะดำเนินการจัดงานประเพณี หน่วยงาน ต่างๆ รวมถึงประชาชนก็ยังให้ความสำคัญในการประดิษฐ์กระทงเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนที่มา ร่วมงาน และยังถือเป็นการร่วมบุญร่วมกุศลอีกด้วย และที่สำคัญเป็นการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีให้แก่คนรุ่นหลัง ตระหนักถึงความสำคัญของประเพณีลอยกระทง และวิถีการปฏิบัติที่สืบทอดกันมา

๓. งานแห่เทียนเข้าพรรษา เป็นประเพณีปฏิบัติของชาวพุทธที่ได้กระทำมาแต่ครั้งพุทธกาล เหตุที่ทำให้เกิดประเพณี เป็นเพราะสมัยก่อนมีภิกษุได้เดินไปเหยียบย่ำข้าวกล้าในนาของชาวบ้าน ทำให้ชาวบ้านได้รับความเดือดร้อน ดังนั้น พระพุทธเจ้าจึงได้อนุญาตให้ภิกษุสามเณรอยู่จำพรรษาที่วัดเป็นเวลา ๓ เดือน คือในช่วงวันแรมหนึ่งค่ำเดือนแปด ถึงวันขึ้นสิบค่ำเดือนสิบเอ็ด ซึ่งเป็นช่วงสิ้นสุดการเก็บเกี่ยวของชาวบ้านพอดี และในช่วงเข้าพรรษานี้ประชาชนจะนำเทียนไปถวายพระภิกษุ เพราะเชื่อว่าจะทำให้ตนเฉลี่ยฉลาด มีไหวพริบปฏิภาณประดุจขี้ผึ้งที่ใช้ทำเทียนจากรังผึ้ง ในปัจจุบันถึงเศรษฐกิจบ้านเมืองจะมีการพัฒนาที่ทันสมัยด้วยเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่มากมาย จนทำให้เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เยาวชนรุ่นหลังห่างหายจากขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมประเพณี การปฏิบัติธรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของมนุษย์ให้กระทำแต่ความดีละเว้นความชั่ว ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และมีเมตตาต่อสัตว์ทั้งหลาย ซึ่งในพื้นที่ตำบลลาดบัวขาว มีวัดอยู่จำนวน ๒ แห่ง ประกอบด้วย ๑. วัดลาดบัวขาว และ ๒. วัดรางวาลย์ องค์การบริหารส่วนตำบลลาดบัวขาว จึงเล็งเห็นความสำคัญของประเพณีแห่เทียนวันเข้าพรรษา จึงจัดขบวนแห่เทียน เพื่อเป็นการเชิญชวนให้ประชาชนตำบลลาดบัวขาว ได้มีส่วนร่วมในการทำบุญ และร่วมแห่เทียน เพื่ออนุรักษ์ประเพณีวันเข้าพรรษา และส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงการทำความดี ละเว้นความชั่วในช่วงวันเข้าพรรษา

๔. ประเพณีสงกรานต์ และแห่หลวงพ่อสุนทร เป็นประเพณีไทยที่มีการสืบทอดกันมาแต่โบราณ ถือเป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทย โดยจะมีกิจกรรมต่างๆมากมาย เป็นวันทำบุญใหญ่ประจำปี มี ๓ วันคือ วันมหาสงกรานต์หรือวันส่งท้ายปีเก่า (วันที่ ๑๓ เมษายน) วันกลางหรือวันเนา(วันที่ ๑๔ เมษายน) วันขึ้นปีใหม่ หรือวันเถลิงศก (วันที่ ๑๕ เมษายน) เป็นวันแห่งความเอื้ออาทร ความรัก ความผูกพันที่มีต่อกันทั้งในครอบครัว ชุมชน สังคมและศาสนา ประเพณีสงกรานต์ มีคุณค่าต่อครอบครัวทำให้สมาชิกภายในครอบครัวได้มีโอกาสมาอยู่ร่วมกัน เพื่อแสดงความกตัญญูต่เวทิตา รดน้ำขอพรผู้ใหญ่ รวมทั้งแสดงความกตัญญูต่บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว ด้วยการทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้ นอกจากนี้ยังมีคุณค่าต่อชุมชนทำให้เกิดความสมัครสมานสามัคคีในชุมชน เช่น ร่วมกันทำบุญให้ทาน พบปะสังสรรค์สนุกสนานรื่นเริงร่วมกันผ่านการละเล่นและกีฬาพื้นบ้านต่างๆ และประเพณีสงกรานต์มีคุณค่าต่อสังคมทำให้มีความเอื้ออาทรต่อบุคคลในสังคมและร่วมกันรักษาสืบต่อวัฒนธรรมด้วยการช่วยกันทำความสะอาดบ้านเรือนวัดวาอาราม ที่สาธารณะและอาคารสถานที่ต่าง ๆ ส่วนคุณค่าต่อศาสนาคือบุคคลในสังคมได้ช่วยกันทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา โดยการทำบุญตักบาตร เลี้ยงพระ ทอดผ้าป่า การปฏิบัติธรรม ฟังเทศน์ การสรงน้ำพระ นอกจากนี้ตั้งแต่ในอดีตสังคมไทยเป็นสังคมที่เกิดจากสถาบันครอบครัว ครอบครัวส่วนใหญ่เป็นครอบครัวขนาดใหญ่ อันประกอบไปด้วย ปู่ ย่า ตา ยาย พ่อ แม่ ลูก หลาน จึงทำให้เกิดความผูกพัน รักใคร่และเกิดการปลูกฝังให้มีความเคารพต่อผู้อาวุโสและผู้สูงอายุในครอบครัวตลอดจนผู้สูงอายุอื่นๆ ในสังคม โดยในพื้นที่ตำบลลาดบัวขาว มีประเพณีท้องถิ่นที่จะจัดควบคู่กันไปในวันสงกรานต์ คือ ประเพณีแห่รูปหล่อหลวงพ่อสุนทร ซึ่งเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวบ้านตำบลลาดบัวขาว รวมถึงพื้นที่ใกล้เคียงนับถือให้ความเคารพ และจะจัดกิจกรรมขบวนรถเพื่อให้ชาวบ้านได้สักการะ การสรงน้ำพระ รอบๆ ตำบลลาดบัวขาว

บทที่ ๔ ปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนาและภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการดำเนินการในการส่งเสริมและทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา และภูมิปัญญาในท้องถิ่น โดยท้องถิ่นมีฐานข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่นที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เป็นฐานของการสร้างทุนทางสังคมของชุมชนท้องถิ่นที่สามารถพัฒนาเป็นพลังที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ ท้องถิ่น

๑. ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) หมายถึง พื้นความรู้ ความสามารถที่ผ่านกระบวนการคิด โดยใช้สติปัญญาของคนในท้องถิ่น มีการเรียนรู้และการถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งจนเกิดผลดีงาม มีคุณค่า มีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคสมัย

๒. ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่

ด้านที่ ๑ เกษตรกรรม ได้แก่ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับกิจกรรม/การปศุสัตว์/การประมง/การป่าไม้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ โคก หนอง นา เป็นต้น

ศูนย์การเรียนรู้ “โคก หนอง นา” ตำบลลาดบัวขาว

เป็นศูนย์การเรียนรู้ให้เด็ก เยาวชน ประชาชนที่สนใจ สามารถไปศึกษาเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง เป็นเกษตรทฤษฎีใหม่ แบบผสมผสาน ในพื้นที่จะมีการแบ่งพื้นที่ในการทำการเกษตร มีการทำนา ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ และการทำน้ำหมักชีวภาพ การทำปุ๋ยชีวภาพ เพื่อลดการใช้สารเคมีและปลอดภัยต่อสุขภาพ

สถานที่ตั้ง : หมู่ที่ ๖ ตำบลลาดบัวขาว อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ชื่อเจ้าของโครงการ : นางณชนน ภูระหงษ์

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๖๒ - ๔๙๑๔๕๔๖

ไข่ฝำพืชน้ำมัทศรณย์วรณันฟาร์ม

กลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ไข่ฝำพืชน้ำมัทศรณย์วรณันฟาร์ม” เป็นการเพาะเลี้ยงบ่อธรรมชาติ และ บ่อเพาะเลี้ยงในโรงเรือน “ไข่ฝำ” เป็นพืชขนาดเล็กที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง มีลักษณะเป็นเม็ดเล็ก ๆ สีเขียว คล้ายไข่ปลาและกำลังได้รับความนิยมมากขึ้นในฐานะซูเปอร์ฟู้ดของอนาคต เพราะมีโปรตีนสูง อุดมไปด้วยวิตามิน และแร่ธาตุที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย “ไข่ฝำ” จึงเป็นอาหารที่ตอบโจทย์ผู้ที่รักสุขภาพและใส่ใจสิ่งแวดล้อม

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ ๙๔/๖ หมู่ที่ ๑ ตำบลลาดบัวขาว อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ชื่อเจ้าของโครงการ : นางสาววรณัน เจริญใจ

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๙๘ - ๙๔๕๙๘๕๓

วรณันฟาร์ม

ไข่ฝำพืชน้ำมัทศรณย์วรณันฟาร์ม

อุดมด้วยสารอาหารมากมายที่ดีต่อร่างกาย

 94/6 หมู่ 1 ตำบลลาดบัวขาว

ติดต่อสอบถามได้ที่

 098-9459853 ไข่ฝำพืชน้ำมัทศรณย์วรณันฟาร์ม

ด้านที่ ๒ ด้านหัตถกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช้เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานจักสาน, งานแกะสลักหนังตะลุง, งานทอผ้าด้วยมือ, งานเย็บปักถักร้อย, การทำหัวโขน เป็นต้น

**กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรลาดบัวขาว
(กลุ่มโถ่งและดอกไม้ประดิษฐ์)**

เป็นการรวมตัวของกลุ่มสตรีในหมู่บ้านลาดบัวขาว เพื่อประกอบอาชีพตามความชอบ และความถนัด โดยการเป็นประดิษฐ์สิ่งของให้มีความสวยงามและเพิ่มมูลค่า ประกอบไปด้วย

๑. ดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าใยบัว มีรูปลักษณะหลายหลายรูปแบบ เช่น เป็นดอกไม้ต่างๆ หลากสี เกือบทุกชนิด ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ มีสีสันคล้ายกับธรรมชาติ จริงๆ ตุ๊กตาผ้าใยบัว เป็นของที่ระลึก

๒. โถ่งผ้าไหม มีขนาดต่างๆ มีสีสันและลวดลายจากผ้าไหมสีต่างๆ

สถานที่จำหน่าย : ทั้งใน และต่างประเทศ ได้แก่ ตลาดร้อยปี สามชุก ตลาดอัมพวา ร้านชิโงฟิลล่า จ.เพชรบุรี และตามงานแสดงสินค้าต่างๆ

สถานที่ตั้ง : เลขที่ ๙๒/๔ หมู่ที่ ๓ ตำบลลาดบัวขาว อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ชื่อเจ้าของโครงการ : นางพัชรา มะลิทอง

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๖ - ๓๘๑๑๗๓๖

ชื่อผู้ประสานงาน : นางอุไร มะลิทอง

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๖ - ๓๘๑๑๗๓๖

ด้านที่ ๓ ด้านอุตสาหกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต โดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของเป็นจำนวนมากเพื่อการค้า และรวมถึงงานด้านบริการ เช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป(โต๊ะ/เตียง/ตู้) การแปรรูปสิ่งของต่างๆ จากยางพารา เป็นต้น

ด้านที่ ๔ ด้านการแพทย์แผนไทย คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เช่น การหัตถเวชกรรมไทย(การนวดไทย/การนวดประคบสมุนไพร, การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค, การผดุงครรภ์พื้นบ้านโดยหมอตำแยของชาวไทยมุสลิม(โต๊ะบีแด) เป็นต้น

เสนห์นวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ

เป็นสมาคมนวดแผนไทย ของผู้พิการทางสายตา ในการประกอบอาชีพหารายได้ และเป็น การอนุรักษ์การแพทย์ไทยให้คงอยู่ในตำบลลาดบัวขาว

สถานที่ตั้ง : เลขที่ ๒๒/๓ หมู่ที่ ๔ ตำบลลาดบัวขาว อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ชื่อเจ้าของโครงการ : นายเสนห์ อ่อนเข้ม

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๘ - ๕๕๕๔๖๖๒

"การทำลูกประคบสมุนไพรและการฝีกนวดประคบสมุนไพร"

เป็นกลุ่มที่ส่งเสริมการแพทย์ไทย โดยนำสมุนไพรมาห่อด้วยผ้า เป็นลูก เรียกว่า ลูกประคบ นำลูกประคบไปนึ่งให้ร้อนแล้วนำมาประคบบริเวณที่ปวดหรือเคล็ด ชัดยอก จะช่วยบรรเทาอาการปวดเคล็ดชัดเจนได้ สมุนไพรที่ใช้ทำลูกประคบส่วนใหญ่เป็นสมุนไพรที่มีน้ำมันหอมระเหย เมื่อนึ่งร้อนแล้วน้ำมันหอมระเหยซึ่งเป็นตัวยาจะออกมากับไอน้ำและความชื้น เมื่อประคบตัวยานี้จะซึมเข้าไปในผิวหนัง ช่วยรักษาอาการ เคล็ด ชัดยอก และอาการปวด นอกจากนั้นแล้ว ความร้อนจากลูกประคบจะช่วยกระตุ้นการไหลเวียนของโลหิต ช่วยให้ตัวยาซึมผ่านผิวหนังได้ดีขึ้น อีกทั้งกลิ่นจากน้ำมันหอมระเหยยังช่วยให้ความสดชื่นด้วย

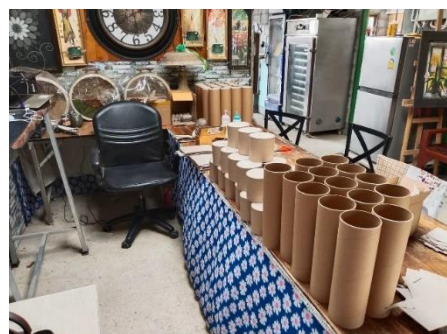
สถานที่ตั้ง : เลขที่ ๘๘ หมู่ที่ ๓ ตำบลลาดบัวขาว อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ชื่อเจ้าของโครงการ : นางสาวจิตติภัสร์ เกตุรัตน์ชนธิ์

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๑-๑๓๔๕๐๓๘

ด้านที่ ๕ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น การบวชป่า, การสืบชะตาแม่น้ำ, การทำแนวปะการังเทียม, การอนุรักษ์ป่าชายเลน เป็นต้น

ผลิตภัณฑ์จากฟางข้าว Arank Group

เป็นศูนย์การเรียนรู้ในการศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการ การผลิตและใช้ประโยชน์จากฟางข้าว แปรรูปเป็นกล่องบรรจุภัณฑ์ เครื่องใช้ตกแต่ง และประติมากรรมของที่ระลึกชุมชน สามารถเพิ่มมูลค่าจากฟางข้าวและเป็นรายได้เสริมอีกทางที่น่าสนใจของ กลุ่มธุรกิจขนาดเล็ก เพื่อลดการเผา ณ ศูนย์การเรียนรู้กลุ่มอารักขะกระดาศฟางข้าว ชุมชนลาดบัวขาว ต.ลาดบัวขาว อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี

สถานที่ตั้ง : เลขที่ ๒๕ หมู่ที่ ๓ ตำบลลาดบัวขาว อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ชื่อเจ้าของโครงการ : นางสาวณัฏฐิ สมใจเพ็ง

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๙ - ๕๔๖๘๘๘๑

ช่องทางการติดต่อออนไลน์

Facebook : ผลิตภัณฑ์จากฟางข้าว Arank Group

ด้านที่ ๖ ด้านศิลปกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม, ประติมากรรม, นาฏศิลป์, ดนตรี, ทัศนศิลป์, คีตศิลป์, การละเล่นพื้นบ้านและการนันทนาการ เช่น การขับร้องเพลงอีแซว, ลำตัด, ลิเก, หมอลำ, โนรา เป็นต้น

ด้านที่ ๗ ด้านภาษาและวรรณกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น ภาษาโบราณ, ภาษาถิ่น, หนังสือ, ตำรา, ตำหรับอาหาร, งานประชาสัมพันธ์/บทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง, เรื่องสั้น นวนิยาย นิทาน บทเพลงต่างๆ เป็นต้น

ด้านที่ ๘ ด้านอื่นๆ คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหารไทย อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรลาดบัวขาว (กล้วยรัญพืช ข้าวตัง ข้าวแคบ)

เป็นศูนย์การเรียนรู้ สานที่ผลิต และจำหน่ายสินค้า เป็นการรวมกลุ่มของกลุ่มแม่บ้านที่สนใจในการแปรรูปอาหารที่มีอยู่ภายในพื้นที่ เป็นการเพิ่มมูลค่าของอาหาร และเป็นการสร้างอาชีพให้กับกลุ่มแม่บ้าน จนได้เป็นสินค้า OTOP ประจำตำบลลาดบัวขาว

สถานที่ตั้ง : เลขที่ ๙๒/๔ หมู่ที่ ๔ ตำบลลาดบัวขาว อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ชื่อเจ้าของโครงการ : นางพัชรา มะลิทอง

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๖ - ๓๘๑๑๗๓๖

ชื่อผู้ประสานงาน : นางอัจฉรา ประสานวรรณชล

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๕ - ๒๙๘๔๒๘๑

ช่องทางการติดต่อออนไลน์

Facebook : ข้าวตังราชบุรี แคปข้าว กล้วยรัญพืช OTOP

